

Referat, Kompetanseforum Arktis (KFA), Teams, 7. feb. 2025 kl. 09.00 – 11.30

Til stede

Susanne Lupton, Voksenopplæring, karriere og integrering (VKI), Finnmark fylkeskommune

Ida Huru, VKI, Finnmark fylkeskommune

Ole-Martin Linaker, Utdanning, Troms fylkeskommune

Keilin Dahlmo, Karriereveiledning, integrering og kvalifisering (KIK), Troms fylkeskommune

Renate Gaare, Kompetanseetaten, Troms fylkeskommune

Stein Kristiansen, LO Troms og Finnmark

Bente Larssen, KS Nord-Norge

Bente Ødegård, NAV Troms og Finnmark

Kristin Røymo, NAV Troms og Finnmark

Kent Gudmundsen, Kompetanseforbundet

Østen Mortvedt, Fagskolen i Nord

Åge Lien, Fagskolen Finnmark

Sigurd Langseth, UiT

Ina Helene Olsen, NHO Arktis

Sigrid Ina Simonsen, NHO Arktis

Frafall

Hilde Bersvendsen, Næring, Finnmark fylkeskommune

Margunn Blix, Opplæring, Finnmark fylkeskommune

Håkon Waaler, Næring, Troms fylkeskommune

Anne Marie Gaino, Samisk Høgskole

Stein Windfeldt, EBA/NHO Arktis

Bente Haug, UiT

Gjester

Dag Terje Andersen, Kompetansereformutvalget

Saksliste

Kl. 09.00 – 09.10	Sak 1/25	Godkjenning av referat fra 13. nov. 2024
Kl. 09.10 – 09.30	Sak 2/25	Møteplan 2025
Kl. 09.30 – 10.15	Sak 3/25	Orientering: Kompetansereformutvalgets anbefaling v/utvalgsleder Dag Terje Andersen
Kl. 10.15 – 10.50	Sak 4/25	Orientering: Midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene (553.60) – nye midler & føringer v/Ida Huru
Kl. 10.50 – 11.20	Pause	
Kl. 11.20 – 11.50	Sak 5/25	KFA-deltagelse på arenaer/møteplasser i Troms og Finnmark v/Ida Huru
Kl. 11.50 – 12.30	Sak 6/25	Samhandling mellom Kompetanseforum Arktis og Kompetanseforum Nordland v/Ole-Martin Linaker
Kl. 12.30 – 13.00	Sak 7/25	Eventuelt: Status Arbeidskraftløftet v/Kristin Røymo

Sak 1/25 Godkjenning av referat fra 13. nov. 2024

Vedtak

Referatet godkjennes.

Sak 2/25 Møteplan 2025

Møtedatoer, saker og møtesteder ble diskutert på KFAs møte den 13. nov. 2024. Arbeidsgruppa for KFA har i etterkant fordelt foreslåtte saker utover året. Arbeidsgruppas forslag ble godkjent, med forskyvning av møtedato i november, da opprinnelig dato (4. nov.) krasjer med Agenda Nord-Norge.

Neste KFA-møte er fysisk i Lakselv, 14.-15. mai. Alle må booke egen overnatting. Det er reservert rom på Verdde Hotell. Bookingfrist er 5. mai. Finnmark fylkeskommune oppgis som referanse. Påmelding gjøres ved å godta møteinnkallingen.

Vedtak

Møteplan for Kompetanseforum Arktis 2025 vedtas som følger

Ons. 14.mai kl. 13.00 - tors. 15. mai kl. 16.00, fysisk møte i Lakselv

- Orientering: STEM økosystem – et pilotprosjekt med mål om å legge til rette for å styrke samarbeid og kunnskapsutveksling mellom aktører som har interesse for økt rekruttering til realfag og teknologi v/Elin Glad, UiT
- Orientering: NAVs bedriftsundersøkelse 2025
- Orientering: NHO Arktis sitt kompetansebarometer 2025
- Orientering: Finnmark og Troms sin bruk av midler til studiesentrene & kompetanse og arbeidskraft i distriktene (553.60-midlene)
- Besøk: Garnisonen i Porsanger: Forsvarets satsinger og kompetansebehov
- Besøk: Lakselv vgs; orienteringer v/Bygdevekstavtalene & Lakselv vgs: Bygdevekst-avtalenes kompetansetiltak og ny forsvarslinje ved Lakselv vgs

Ons. 27. - tors. 28. aug. fysisk møte i Tromsø eller Bardufoss

- Orientering: KS sin arbeidsgivermonitor
- Orientering: Oppfølgingstjenesten Harstad – prosjekt utenforskap/frafall
- Orientering: Nasjonalt senter for yrkesfag i Molde (ny satsing i 2025)

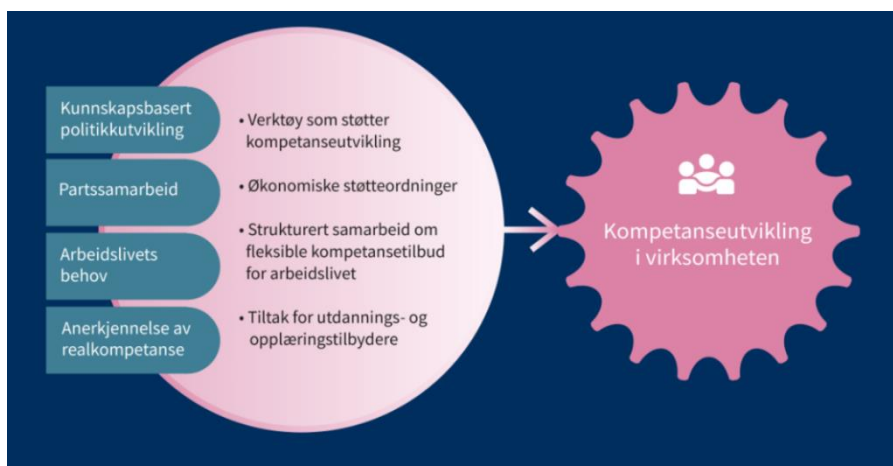
Tors. 6. nov. kl. 10.00 - 14.00 på Teams

- Orientering: Samarbeid mellom fagskolene i Nord-Norge
Samarbeid mellom fagskolene og Helse Nord; mulighetsrom mellom helsefagarbeider- og sykepleierutdanning

Sak 3/25 Orientering: Kompetansereformutvalgets anbefaling v/utvalgsleder Dag Terje Andersen

Dag Terje Andersen presenterte en oppsummering av utvalgets rapport, «Felles ansvar, felles gevinst», og Kompetansereformutvalgets anbefalinger.

Utvalgets mandat har vært avgrenset til kompetanseheving i og i tilknytning til arbeidslivet.

Utvalgets anbefalinger/forslag:

1. Styrket trepartssamarbeid
Kompetansepoltisk råd som rent partssammensatt utvalg og tydeligere mandat.
Regionale kompetanseforum i alle fylker.
Kompetansebehovsutvalget; tydeligere kunnskapsleverandør for kompetansepoltikken.
2. Utvikle en digital kompetanseplattform
«En dør inn» som gir oversikt over kompetansetilbud.
Bygge plattformen på eksisterende løsninger.
3. Økonomiske støtteordninger
Spleiselag.
Styrke og samordne BiO-ordningen (midler til bedriftsintern opplæring).
Opprette lånekaske for livslang læring.
4. Utvide treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling
Flere bransjeprogram med utvidet varighet.
Utvidet finansieringsperiode for opplæringstilbud.
5. Kompetansepluss styrkes og videreutvikles
6. Bedre dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse
7. Flere arbeidslivsrelevante tilbud i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
Styrket og forutsigbar finansiering.
Kombinere formell utdanning og ikke-formell opplæring i samme tilbud.
Sette sammen mindre moduler til en fagskolegrad.
Oppfølging av tidligere studenter.

NOU'en ble fremlagt 14. januar, og er nå ute på høring. Høringsfrist 1. juli.

Kommentarer/innspill/spørsmål

- Hvordan var tilbakemeldingene fra store og små bedrifter – forskjeller? Nord-Norge er en region med mange små bedrifter og nasjonale tiltak treffer ikke alltid.
- Der arbeidslivet er godt organisert ligger forholdene bedre til rette for å kartlegge kompetansebehov og utvikling av dette. De små bedriftenes behov og bevissthet er på et annet nivå. Derfor er utvalget opptatt av både realkompetansedokumentasjon og lett tilgang til hvor du kan finne kompetanse.
- Forskjellene gjør det viktig med mangfold. Det er store ulikheter fra region til region når det kommer til behov. Her kan kompetanseforumene spille en viktig rolle.
- Vi mangler ikke bare kompetanse, men også folk. Norge har ikke gode nok konverterings-systemer for at arbeidsinnvandrere kan få godkjent sin utdanning. Kravene er strenge og folk får ikke uttelling for kompetansen de innehar. Denne problemstillingen kunne vært mer problematisert i rapporten.
- Konvertering av utenlandsk kompetanse har blitt bedre på noen områder. Rapporten sier ikke noe særlig om dette fordi det er utenfor utvalget s mandat. De utenfor arbeidslivet har ikke vært inkludert i mandatet.
- Regionene er ulike. Bransjeprogram er en suksess nasjonalt, men har regionale blindsoner. Det er få tilbydere fra Nord-Norge til bransjeprogram – det er et krav om samarbeid med større bedrifter. Kan man gjøre justeringer for å treffe bedre?
- Man kan gi høringsinnspill på at bransjeprogram kan gjøres i samarbeid med bransjer – ikke bare bedrifter.
- Fagskolesektoren opplever stadig rekordsøking og det må på plass en ny finansierings-modell for fagskolesektoren. Har utvalget sett på dette?
- Utvalget har tatt utgangspunkt i eksisterende strukturer og mandatet har ikke inkludert eierstrukturer og utdanningssystem.
- Viktig at man kan legge til rette for muligheten til å bygge moduler og skaffe seg spisskompetanse jamfør arbeidslivets behov.

Vedtak

KFA vurderer å komme med høringsinnspill. Arbeidsgruppa skisserer forslag til plan (når/tidslinje og hvordan), og utarbeider et utkast til uttalelse som kan diskuteres på mai-møtet.

Sak 4/25 Orientering: Midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene (553.60) – nye midler & føringer v/Ida Huru

Statsbudsjettets Kap. 553, post 60 Kompetanse og arbeidskraft i distriktene var ny i 2024.

Fra 2025 inkluderes også midler til studiesentre. Posten inkluderer dermed to ordninger fra 2025:

1. *Mobilisere til utdanning og kompetanseheving*, med mål om å:
Styrke tilgangen på kompetent arbeidskraft i distriktene, ved økt mobilisering til utdanning og kompetanseheving.
Styrke regional koordinering og samarbeid om metoder for å mobilisere og kvalifisere flere til arbeid, bl.a de som står utenfor arbeidslivet.
2. *Tilskudd til studiesentre*, med mål om å:
Bidra til at utdanning og kompetanseutvikling blir tilgjengelig for de som ikke kan følge ordinær undervisning ved de faste studiestedene.
 - Økt innsats for etablering av flere etterspurte, fleksible og desentrale utdanningstilbud.
 - Økt antall studenter med etterspurt kompetanse ved studiestedene.
 - Flere utenfor arbeidslivet får utdanning og kompetanseutvikling.

Fordeling av midlene i 2025:

Finnmark, totalt kr 11 228 000,-

Kr 5 185 000,- Mobilisere til utdanning og kompetanseheving

Kr 6 043 000,- Tilskudd til studiesentre

Troms, totalt kr 10 113 000,-

Kr 4 942 000,- Mobilisere til utdanning og kompetanseheving

Kr 5 171 000,- Tilskudd til studiesentre

Forskrift for midlene er ute på høring, med høringsfrist 14. februar. Både Troms og Finnmark har gitt høringsinnspill. Fokus er å få tilstrekkelig handlingsrom i forskriften, slik at midlene kan brukes jamfør regionens behov.

Midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene 2024 ble brukt slik:

Finnmark: Hele potten på 5,2 mill. kr ble brukt opp. Midlene gikk til kompetansetiltak i regi av studiesentrene, Trainee Finnmark, drift av Uniq Studiesenter, samt utlysning av midler til kompetanse-, og integreringstiltak for arbeidsinnvandrere og høyt utdannede flyktninger.

Troms: Artic Aviation Center fikk 1,4 mill. kr. Resterende midler ble overført 2025.

Kommentarer/innspill

I Finnmark har 553.60-midlene vært forvaltet av Avd. for voksenopplæring, karriere og integrering (VKI), i tett samarbeid med Næringsavdelingen. I Troms har midlene vært forvaltet av Næring, men de overføres fra 2025 til Kompetanseetaten. Midlene er nye, og i Troms har man ikke rukket å fordele hele potten fra 2024 ennå.

Handlingsrommet endelig forskrift gir vil ha mye å si for hvordan fylkeskommunene forvalter midlene. I foreliggende forslag kan fylkeskommunen overføre midler fra *Mobilisere til utdanning og kompetanseheving* til *Tilskudd til studiesentre* (men ikke omvendt).

Sak 5/25 KFA-deltagelse på arenaer/møteplasser i Troms og Finnmark v/Ida Huru

Arbeidsgruppa løftet frem følgende til diskusjon: Bør KFA være mer synlig, for eksempel ved aktiv deltagelse på arenaer og møteplasser hvor kompetanse-utfordringer diskuteres? Hvordan rolle bør man i så fall ta?

Diskusjonen om å arrangere en egen konferanse/møteplass har KFA hatt før, og det er konsensus om at det ikke er behov for en ny møteplass. Vi bør bruke eksisterende møteplasser.

Kommentarer/innspill

- KFA bør absolutt være en mer synlig aktør. Og det eksisterer mange gode arenaer: NHO Arktis sin årskonferanse i Alta 14. mars, Nav sin kunngjøring av Bedriftsundersøkelsen 2025 den 12. mai i Tromsø, Agenda Nord-Norge...
- Dette kan vi jobbe mer målrettet og strategisk med; utarbeide strategi og handlingsplan.
- Vi har alle egne kommunikasjonsfolk som kan bistå.
- Synliggjøring kan skje via deltagelse på møteplasser, artikler, kronikker og uttalelser.
- Kompetanseforum Trøndelag har utarbeidet strategi og tiltaksplaner. De er også på et mer operasjonelt nivå enn KFA, og følger opp konkrete saker fra møte til møte. Med vedtatte strategier og handlingsplaner har de forankringen på plass, og kan virke mer operativt.
- Vi er tilsted på mange møteplasser, som representanter for våre egne organisasjoner. Vi kan dele mer herfra, samt dele mer rundt konkrete tiltak – ikke bare orientere om rapporter ol.
- Det er mulig å representere både egne organisasjoner og KFA.
- KFA er ikke politisk forum, men kan likevel mene noe strategisk om egne ansvarsområder.
- KFA må ikke være så redd for å mene noe. Vi er et faglig forum og må kunne mene noe utad.
- Det er sjelden dype konflikter i kompetansepolitikken. Og vi vil sjelden mene noe kontroversielt.
- Å mene noe forplikter ikke. Det er mye vi kan enes om. Det finnes et rom – la oss bruke det.
- Hva er hensikten med eksponering utad? KFA er et samarbeidsorgan. Hva er målet med dialog utad?
- Et felles høringssvar til Kompetansereformutvalgets anbefalinger er en start.

Vedtak

Arbeidsgruppa tar med seg innspillene og utarbeider konkrete forslag til synliggjøring/deltagelse/tiltak som kan drøftes i KFA. KFA får saken til oppfølging på et senere møte, ila 2025.

Sak 6/25 Samhandling mellom Kompetanseforum Arktis og Kompetanseforum Nordland v/Ole-Martin Linaker

Nordland jobber med revitalisering av sitt kompetanseforum. De er ikke klare for samhandling eller felles møte nå, men arbeidsgruppa for KFA har dialog med administrasjonen i Nordland fylkeskommune, og vi kommer tilbake til eventuell samhandling mellom forumene på et senere tidspunkt. Før vi eventuelt går inn i et samarbeid må vi vite hva som er målet.

Vedtak

Saken løftes frem på et senere tidspunkt, når arbeidsgruppa mener det er relevant/modent.

Sak 7/25 Eventuelt: Status Arbeidskraftløftet v/Kristin Røymo

Arbeidskraftløftet er et samarbeid mellom Nav og NHO. Kunnskapsinnhenting fra medlemsbedrifter i NHO er ferdigstilt, og handlingsplan med 10 tiltak er på plass:

1. Samarbeid om opplæring.
2. Løfte inkluderingskompetanse i bedriftene.
3. Stabile ordninger som Prepp el., for samtidig fagopplæring og norskundervisning.
4. Forenkle etablering av mentorordninger.
5. Bruke seniorer og de som har erfaring, til opplæring i bedrift.

6. Forenkling av å knytte kontakt mellom arbeidssøker og bedrift.
7. Styrke og videreutvikle samarbeidet mellom bedriftene og Nav.
8. Språkopplæring tilpasset arbeidslivet.
9. Tettere samarbeid for å redusere sykefravær og hindre frafall.
10. Øke kapasiteten tilknyttet avklaring av kandidater på arbeidsplassen.

Samarbeid med fylkeskommunene er viktig. Hva betyr disse punktene, og hva er mulighetsrommet?

Viktig arbeid som «treffer». Språknivå er et tilbakevendende problem. Viktig tema som KFA bør behandle grundig.

Referent Ida Huru
Vadsø, 7. februar 2025